

VAT TEATRI INFOKIRI ÕPETAJALE

www.vatteater.ee

/ DETSEMBER 2011

SOOJAD TERVITUSED!

VAT Teatris toimus diskussioon hariduse ja teatriteemadel, kus osales üle 70 õpetaja üle Eesti. Arutelust sündis nii mõnigi jagamist väärt mõtete. Ühise teadmise suurendamiseks jagame diskussiooni tulemusena kogunenud ideid Teie kõigiga kodulehel uues rubriigis **Toetavad materjal**. Käesoleva infokiri ongi seekord keskendunud haridustegevustele ja uuendustele selle vallas. Siit saab lugeda näiteks **kahe põneva loovkonkurssi – võistluse** kohta, mis mõeldud koolinoortele. Loodame, et Teie kaasabil saavad osaleda võimalikult paljud koolinoored! Ka saab lugeda infokirjast Aafrikas kogetud foorumteatri elamuste kohta ja paljust muust põnevast.

Et õpetajate sündmusel jäi õhku soov meetodeid omavahel jagada ja seeläbi ühiselt rikkamaks saada, tekkis meil plaan kohtuda uuesti väiksema huviliste grupiga 2012.a alguses Selleks ajaks palume, et huvilised proovivad katsetada eri võtteid oma töös ja kirjutavad märkmeid, mida ja kuidas teevad. Laias laastus siis kahes osas: 1.) mis võtteid kasutate peale etendust teatrikogemuse mõtestamiseks ja 2.) mis loovaid võtteid kasutate ainetunnis.

01.02.2012 algusega kell 16.00 pakume võimalust just neile õpetajatele, kes soovivad loovate meetodite teema osas kaasarääkida, tulla meiega taas kohtuma ja ideid edasi arendama. Plaanis on kõigepealt koos vaadata lavastust „**HELP!**“, misjärel toimub lavastuse juurde kuuluva haridustöötoa „**Help! Help Yourself**“ interaktiivne tutvustus läbiviija Andres Karu poolt. Kolmanda olulise osana sel päeval toimub **õpetajate töögrupi** ühine kogemuste jagamine eelpool toodud küsimuste osas ja ideede edasiarendamine teemal „Teatri ja kooli koostöö ning loovmeetodid“. Kestvus koos etendusega kokku ca 3 tundi. Ühisnuputamisel osaleb ka seekord lisaks vatikatele 32.Keskkooli teatriõpetaja Marika Reinmann. Plaanime töögrupi luua ca 20 inimesest koosneva, niiet palume registreerida aegsasti! Osalemissoovist palume teada anda kuni **16.01: mariliis@vatteater.ee**.

Tänu Teiega kohtumisele tekkis veel mitmeid huvitavaid ideid, mida jagada. Näiteks soovitame Anu Söödi raamatut „**Loovmäng**“, mille kohta saab lisainfot: <http://www.kultuur.edu.ee/1047967>. Autori käest saab raamatut otse tellida, kontaktandmed on kodulehel olemas. Paljude õpetajate jaoks on see kindlasti teada, kuid vastu tulles soovile jagada seda võimalikult paljude Eesti õpetajatega, siis on rõõm saata infot, et nüüd on olemas kirjanduse ainekava valikainete hulgas ka punkti nr 9. all valikkursus „**Draama ja teater**“ (koolis või klassis, kus õpetatakse õppeainet „eesti keel“), vt lähemalt: https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/1140/1201/1002/VV2_lisa1.pdf.

On selliseid lavastusi, mille väärtus ei aegu. Üks taolistest olulistest hariduslikest lavastustest on „**KAS SULLE MEELDIB PORNO?**“. Antud lugu ei ole enam regulaarselt meie mängukavas, kuid ikkagi saab soovikorral tellida. Antud võimalust on ka juba kasutatud ning teavitame huvilisi, et näiteks **17.02.12** tellitud etendusele on hetkel 40 vaba kohta! Huvikorral saab võtta ühendust: **inga@vatteater.ee**.

Kevadel on VAT Teatris esietendumas kolm uut lavalugu, mis kõik võivad osutada puudutavaks ja oluliseks ka koolinoori silmas pidades. Samas on jätkuvalt mängukavas endiselt ka meie kuldvara. Käesolev infokiri keskendub koolinoortele mõeldud hariduslikele võimalustele, kuid mängukava ja kõigi allpool toodud lavastuste kohta pikemalt ja põhjalikumalt on võimalik lugeda septembrikuu infokirjast õpetajatele ning kodulehelt **www.vatteater.ee**.

Inspireerivate ühisloomisteni!

Mari-Liis Velberg

VAT Teatri Foorumgrupi foorumteatri projektijuht / Educator

HELP!

Mul on sind vaja

Autorid: **Aare Toikka** ja **Peter Horvath**

Lavastajad: **Margo Teder** ja **Aare Toikka**

Kunstnik: **Inga Vares**

Muusikaline kujundaja: **Janoš Novak** (Ungari)

Osades: **Marilyn Jurman** ja **Meelis Põdersoo**

PLANEERITUD LISAVÕIMALUS: Ellujäämise-
teemasid käsitlev töötuba „Help! Help Yourself“
pärast etendusel osalemist. Töötoas toimuvad
mängud ja arutelu lavastuse ka ekstreemses
olukorras hakkamasaamise teemadel.

Läbiviija: Andres Karu

PAL-TÄNAVA POISID

Lugu sõjast ja sõprusest

Autor: **Ferenc Molnàr** (Ungari)

Tõlkija: **Julius Mark**

Lavastaja ja dramatiseerija: **Aare Toikka**

Lava ja helikujundaja: **Kaspar Jancis**

Osades: **Janek Sarapson**, **Tanel Saar**,
Margo Teder ja **Kaspar Jancis**

KIRJA- KLAMBRITEST VÖÖ

**Tänapäeva noorsooromaani
dramatiseering**

Autorid: **Mare Sabolotny / Rein Agur**

Lavastaja: **Rein Agur**

Kunstnik: **Inga Vares**

Videokunstnik: **Taavi Varm**

Valguskunstnik: **Luise Leesment**

Helilooja: **Rivo Laasi**

Koreograaf: **Olga Privis** (Vene Teater)

Osades: **Katariina Kabel** (EMTA Lavakunstikool),

Margo Teder, Ago Soots, Meelis Põdersoo ja

Rivo Laasi

PLANEERITUD LISAVÕIMALUS: Foorumteatri
töötuba pärast etendust. Eesmärk käsitleda
lavastuses ilmnenud teemasid.
Läbiviija: VAT Teatri Foorumgrupp.

ROBINSON & CRUSOE

Seikluslugu

Autorid: **Nino d`Introna** ja **Giacomo Ravicchio**

Lavastaja: **Aare Toikka**

Tõlkija: **Kirke Org**

Kunstnik: **Kaspar Jancis**

Muusikaline kujundaja: **Ago Soots**

Lavavõitluse seadja: **Tanel Saar**

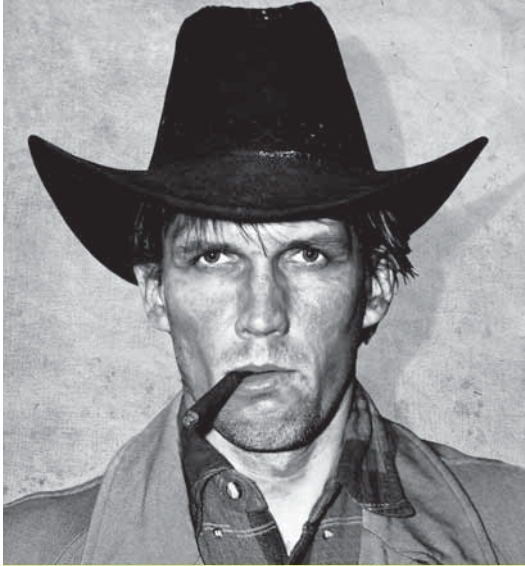
Osades: **Ago Soots, Meelis Põdersoo**

PLANEERITUD LISAVÕIMALUS: Töötuba enne
etendust teemal „**Meedia meie elus**”.

Läbiviija: Margo Teder (antud etenduse lavastaja ja
VAT Teatri näitleja).

HEA, PAHA JA INETU

Vestern

Lavastaja: **Aare Toikka**

Kunstnik: **Kaspar Jancis**

Muusikaline kujundaja: **Mart Soo**

Osades: **Tanel Saar, Meelis Põdersoo, Ago Soots, Margo Teder ja Mart Soo**

NISA

Kalahari bušmani naise

Nisa lugu tema enese sõnade järgi

Dramatiseering (Marjorie Shostak'i samanimelise jutustuse ainetel), lavastus, esitus:

Katariina Unt (Lauk)

Muusika ja esitus: **Tanel Ruben**

Liikumine: **Marge Ehrenbusch**

Valgus: **Triin Hook**

Lavastus: **Aare Toikka**

KARIN JA PEARU

Autor: **Andrus Kivirähk**

Lavastaja ja muusikaline kujundaja: **Aare Toikka**

Kunstnik: **Kaspar Jancis**

Osades: **Katariina Unt, Raivo Trass** ja **Meelis Põdersoo**

Tammsaare Karin ja Pearu – esimesel pilgul ei seo neid tegelasi justkui mitte miski. Kuid tegelikult on nad omal kombel hingesugulased. Kumbki ei sobitu kuigi hästi oma igapäevasesse keskkonda, mõlemad on pisut lapsemeelsed, mistõttu neid ei võeta enamasti kuigi tõsiselt. Nad on jonnakad ja äraarvamatud. Ikka ihkavad ja otsivad nad meeleheitlikult midagi uut ega soovi leppida olemasolevaga. Nad tahavad mängida ja elust rõõmu tunda, mitte Paaside kombel tööd tehes ja vaeva nähes vaguralt armastust oodata. Nemad tahavad kõike ja kohe ning nende armastus on nii suur, et viib trammi alla või kõrvetab hinge surmani. Tammsaare ei lase Karinil ja Pearul kordagi kohtuda. Meie anname neile selle võimaluse.

Planeeritud esietendus 21. jaanuar 2012

SALTO MORTALE

Autor: **Kristiina Jalasto**

Lavastaja: **Kati Kivitar**

Kunstnik: **Pille Kose**

Videokunstnik: **Peeter Ritso**

Osades: **Ago Soots, Meelis Põdersoo, Rauno Kaibianen, Liis Haab**

„SALTO MORTALE“ on lugu tavalistest noortest ebatavalises keskkonnas - rändavas lõbustuspargis, kus suvepuhkusele minek ei tähenda mitte sõpradega rannas lesimist, vaid perefirma heaks töötamist ja pidevat ringi reisimist. Sellegipoolest mahuvad karussellide ja täpsusviskamise putkade vahel üles kasvanud 14-aastase Valteri ellu nii seiklused sõpradega kui ka tülid noorema õe Annaga, kes on vanemate silmis ideaalsuse kehastus. Valter näeb Annas peale tüütu plika veel kiuslikku türanni, kes kogu positiivse tähelepanu ebaõiglaselt endale võtab, nii et kui poisi parim sõber Annasse armub, otsustab Valter tegutseda. Tema tegu viib aga tagajärgedeni, mille eest tuleb vastutada. Päriselt. Tegemist on koostöölavastusega Slovakkia Teatrinstituudiga projekti Platform 11+ raames. Noored näitekirjanikud Kristiina Jalasto ja Michaela Zakutanska (Slovakkia) kirjutasid koostöös 2 noorsoonäidendit, mis põhinevad ühiselt loodud tegevusliinil ja karakteritel. Bratislavas lavastas Michaela Zakutanska loo „Salto Mortale Kombat“ kevadel Kati Kivitar. VAT Teatris esietendub Kristiina Jalasto lugu kevadel 2012 samuti Kati Kivitari nägemuse järgi.

LISAVÕIMALUS: Juba praegu saavad noored osaleda lavastuse ettevalmistusprotsessis. Näiteks võttes osas reklaamklipi konkursist. Vt lähemalt haridustegevuste juurest.

Planeeritud esietendus 6. märts 2012

LIBLIKAPÜÜDJAJA

Draama

Autor: **John Fowles**

Lavastaja: **Peeter Raudsepp**

Kunstnik: **Maret Kukkur**

Osades: **Marilyn Jurman ja Margo Teder**

On kuuekümnendate Inglismaa. Biitlid, seksuaalrevolutsioon, külm sõda... Vaikne kontoriametnik röövib neiu ja hoiab teda vanaaegse maamaja keldris vangis. Kontoriametnik armastab liblikaid kolleksioneerida, ta armastab ka tüdrukut... või on see ainult järgmine eksemplar tema liblikakogus? Mõned nädalad enne oma lõplikku kustumist kirjutab tüdruk salajasse päevikusse: John Fowlesi meisterlik ülevaade inimhinge hämaratest salasoppidest ja kirgastest mäetippudest. Kahe maailma kokkupõrge ja kummaline kiindumus röövija ja röövitu vahel.

Planeeritud esietendus 31. märts 2012

ERINEVAD KOOSTÖÖVÕIMALUSED ÕPETAJALE

HEATEGEVUSKAMPAANIA „AITAN LAPSI”

Alates sügisest on VAT Teater koos paljude teiste Eesti teatritega seotud heategevusprojektiga „AITAN LAPSI” (lähemalt: www.aitanlapsi.ee). **Sihtrühmaks on lapsed kuni 16. eluaastani.** Õpetaja, sotsiaaloötaja, psühholoog, lapsevanem, kasvataja, noorsootöötaja, vabatahtlik või keegi teine täiskvasvanu, kes last teatriskäigul saadab, saab taotleda tasuta teatrikülastust just neile lastele, kes muidu jääksid sellest võimalusest materiaalsel põhjustel ilma. Igale teatrile on kinnitatud teeninduspiirkond ja VAT Teater saab pakkuda lastele võimalust tasuta teatrisse tulla sellistest piirkondadest: **Tallinn ja Harjumaa, Läänemaa, Raplamaa, Järvamaa ning Hiiumaa.** Igal last või suuremat lastegruppi teatriskäigul saatval isikul tuleb täita spetsiaalne taotlusvorm / tellimusleht.

Detsember 2011 - veebruar 2012 pakume projekti raames:

14. detsember kell 18.00 ROBINSON & CRUSOE

15. detsember kell 18.00 ROBINSON & CRUSOE

16. detsember kell 16.00 ROBINSON & CRUSOE

Etendusele ootame noori alates vanusest 12-16 a. Need on spetsiaalselt talveperioodil pakutavad etendused, kuid **ka teistele etendustele terve hooaja vältel on võimalik taotleda tasuta külastusvõimalusi.** Loodame pakkuda Teie kaudu teatrirõõmu ja kultuurielamust materiaalselt vähemate võimalustega, puudutuskannatavatele lastele. Piletite broneerimine etendustele ja täpsem info projekti „Aitan lapsi” kohta: tel 645 0959, mob. 506 4169, faks 560 7272 või e-mailil: inga@vatteater.ee.

HARIDUS- TEGEVUSTE TUTVUSTUS

Haridustegevuste eesmärk on pakkuda õpetajale ja õpilastele võimalus muuta teatriskäik **tervikkogemuseks**. Et toimuvad: eelhäälestus, mõtestatud kohaolek teatris ja tagasiside. Seeläbi saab teater koos õpetajatega luua tingimused, kus saab tõusta noorte teadlikkus nii teatri kui nähtuse osas, kuid eelkõige noorte iseenda ja maailma tunnetamise osas. Alates novembrikuust on meil vahvad uued võimalused õpetajatele. Ja loodud on need tänu Teie ideedele, mida meiega jagasite oktoobris toimunud kohtumisel!

UUED VÕIMALUSED:

- Kodulehel on uus rubriik: **TOETAVAD MATERJALID**, kus on olemas abistav materjal, mis võiks tulla kasuks enne või peale teatriskäiku. Näiteks: **õpetajate kohtumise kokkuvõte**, kus palju väärtuslikke teiepoolt pakutud loovate meetodite ideid; **toetav küsimustik lavastuse analüüsiks**, mida saab õpetaja kasutada koolis nii enne kui peale teatriskäiku, et suunata õpilasi jälgima erinevaid aspekte seoses lavalooga. Küsimustik on koostatud VAT Teatri kunstilise juhi Aare Toikka poolt.
- Samast rubriigist saab leida ülevaate Tallinna muuseumide haridustegevustest, juhul kui soov uusi õppimiskogemusi lastele pakkuda.
- **2 uut loovkonkurssi koolinoortele: reklaamklipi idee ja koomiksi võistlus!**

ENDISELT ON VÕIMALIK:

- **Tutvuda info ja lisamaterjaliga VAT Teatri kodulehel iga etenduse kohta.** Üleval on näiteks etenduse teemaga seotud kasulikud linkid, fotod etendusest ja töötubadest, videod proovist, või nt lavastust portreerivast kultuurisaatest, artiklid, õpilaste tagasisided (nii töötubade kui etenduste kohta). Iga etenduse kohta on kodulehel kirjas: sihtgrupp, etenduse teemadering ja mõned soovituslikud ettepanekud, mis õppeaine raames etendus võiks leida kasutusvõimalusi.
- **Kutsuda oma klassile töötuba enne või peale etendust.** Töötuba pakume nelja etenduse puhul: „Help!“, „Robinson & Crusoe“, „Kirjaklambritest vöö“ ja „Kas sulle meeldib porno?“

Oodatud on erinevad ettepanekud, missugused toetavad tegevused ja materjalid veel võiksid rikastada teatri tervikkogemust.

LOOVKONKURSS: NOORTE LAVASTUSE „SALTO MORTALE” REKLAAMKLIPI IDEE

Idee taust: VAT Teatris esietendub kevadel uus noortelavastus. Lavastusmeeskond soovib aga juba varakult teada saada noorte arvamusi seoses materjaliga. Selleks, et noorte nägemust teada saada pakumegi välja põneva konkursi! Et alustada, tuleks algatuseks koolinoortel läbi lugeda näidend. Kristiina Jalasto kirjutatud näidendi „Salto Mortale” leiate kodulehelt rubriigist **Salto Mortale reklaamklipi konkurs**.

Konkursi eesmärk: Luua noorte endi abiga videoklipp, mis tutvustaks kõige paremini noortenäidendit „Salto Mortale”. Anda noortele võimalus osaleda lavastuse reklaamprotsessis ja teatritöös.

Tingimused: Idee konkursil võivad osaleda **kõik noored vanuses 12-19 eluaastat**. Osaleda võib grupina või üksikisikuna.

Reklaamklipi idee võib esitada:

- kirjalikult (*story board* ehk stenaarium, idee kirjeldus)
- joonistatud kujul (k.a arvutigraafika)
- valmis video kujul (mobiiltelefoni, fotoaparaadi, veebi- või videokaameraga)

Reklaamklipi pikkuseks on maksimaalselt **20 sekundit**. Reklaamklipis peab kajastuma VAT Teatri logo ja lavastuse pealkiri „Salto Mortale”. Koos autori kontaktandmetega (nimi, vanus, kool, e-mail, telefon) tuleb esitada nimekirja videoklipis kasutatud/ kasutatavate heliteoste/piltide/fotode jms autorite ning pealkirjadega.

Autor vastutab isiklikult kõikide tema poolt loodud videoklipist tulenevate kolmandate isikute võimalike

pretensioonide ja nõuete eest. Autor annab võidu korral oma nõusoleku nime avaldamiseks ja videoklipi kasutamiseks meedias, ilma talle selle eest täiendavat tasu maksmata ning vastavat kokkulepet sõlmimata.

Ideid saab esitada kuni **9. jaanuarini 2012 (k.a)** meiliaadressil triin@vatteater.ee või postiaadressil VAT Teater MTÜ, Tõnismägi 2, 10122, Tallinn

Videoklippide hindamine: Reklaamklipi idee peab olema selge ja originaalne. Reklaamklipi ideid hindab VAT Teatri žürii, mis koosneb lavastuse „Salto Mortale” lavastusgrupi liikmetest. Konkursi žüriil on õigus vastava tasemega konkursitööde puudumisel jätta auhind välja andmata. Võitja tehakse teatavaks hiljemalt **23. jaanuaril 2012**.

Konkursi auhinnad: Konkursil osalenud paremaid töid eksponeerib VAT Teater oma koduleheküljel www.vatteater.ee. Võitjaks kuulutatud idee põhjal tehakse lavastusele reklaamklipp, mis teostatakse teatri poolt ja teatri ressursidega. Valminud reklaamklippi kasutatakse erinevates meediakanalites, kus teater lavastust „Salto mortale” reklaamib. Välja antakse **üks** auhind, milleks on **25 piletit „Salto Mortale” etendusele**, vabalt valitud kuupäeval (võitja võib teatripiletite saajad kokku panna vabalt valitud inimestest, sõpruskonnast, klassikaaslastest jne).

LOOVKONKURSS: KOOIKS TEATRIS KÄITUMISE KULTUURI TEEMAL „KAS KA SINA OLED KUNAGI ISTUNUD NÄTSU SISSE?”

Idee taust: Viimasel ajal on kõlapinda leidnud teatris käitumise kultuuri temaatika, mis sisaldab nii teatrisse tulekuks ettevalmistumist, kohapeal käitumist, kui ka peale teatrit toimunu mõtestamist. Õpetajate kohtumisel tuli välja, et koolis on edukaks osutunud **õpilastega ühised arutelud** nt klassijuhtaja tunni raames, kus teemaks: kuidas oleks parim viis teatris käituda. Et ka meie usume, et õpilased ise teavad kõige paremini, missugune suhtumine ja kohaolek on kõige õigem, siis mõtlesimegi noorte nutikust rakendada uue loovkonkursi raames!

Konkursi eesmärk:

Pakkuda noortele, kui ekspertidele, võimaluse väljendada oma arvamust selles osas, **mida noored ise** peavad käitumise ja suhtumise osas oluliseks teatrikülastuse puhul. Anda noortele võimalus jagada oma loovaid ideid laiemalt, sest parimad tööd lähevad üles VAT Teatri kodulehele. Toetada seeläbi kõiki õpetajaid ja õpilasi ettevalmistustöös teatrisse tulekul, sest võistluse tulemusena ülespandud parimaid koomikseid on võimalik kõigil enne teatrisse tulekut kodulehel vaadata ja ühiselt arutleda, mis kokkuvõttes tagab parema häälestatuse

Tingimused: Koomiksi konkursil võivad osaleda **noored vanuses kuni 19-eluaastat**. Osaleda võib grupina või üksikisikuna. Koomiksit saab luua erinevalt, aga soovitame kasutada arvutiprogrammi Comic Life: <http://comiclif.com/education>. Samuti on võimalik käsitsi joonistada või

kasutada mõnda muud arvuti koomiksi programmi. Koos autori kontaktandmetega (nimi, vanus, kool, e-mail, telefon) tuleb esitada nimekiri koomiksis kasutatud / kasutatavate piltide / fotode jms autoritega. Autor vastutab isiklikult kõikide tema poolt loodud koomiksis tulenevate kolmandate isikute võimalike pretensioonide ja nõuete eest ja annab võidu korral oma nõusoleku nime avaldamiseks meedias. Koomikseid saab esitada kuni **20. veebruarini 2012 (k.a)**: mariliis@vatteater.ee või: Tõnismägi 2, 10122, Tallinn

Koomiksite hindamine: Koomiksi idee võiks olla selge ja lihtne ja tuua parimal moel esile, mis on autori arvates **oluline teatrisse tulekuks ettevalmistumisel ja teatris käitumise puhul** (mis suhtumine / käitumine on õige, mis kohatu?). Võib olla toodud ka ettepanekuid, kuidas koolis hiljem mõtestada kogemust. Koomikseid hindab VAT Teatri žürii. Konkursi žüriil on õigus vastava tasemega konkursitööde puudumisel jätta auhind välja andmata. Võitja tehakse teatavaks hiljemalt **6. märtsil 2012**.

Konkursi auhinnad: Võitjate koomiksid lähevad VAT Teatri kodulehele. Vajadusel kasutatakse töid ka muudes meediakanalites.

Välja antakse 3 auhinda:

1. koht - 9 tasuta pääset;
  2. koht - 6 tasuta pääset;
  3. koht - 3 tasuta pääset.
- Pääsmed kehtivad vabalt valitud VAT Teatri etendusele perioodil märts-juuni 2012.

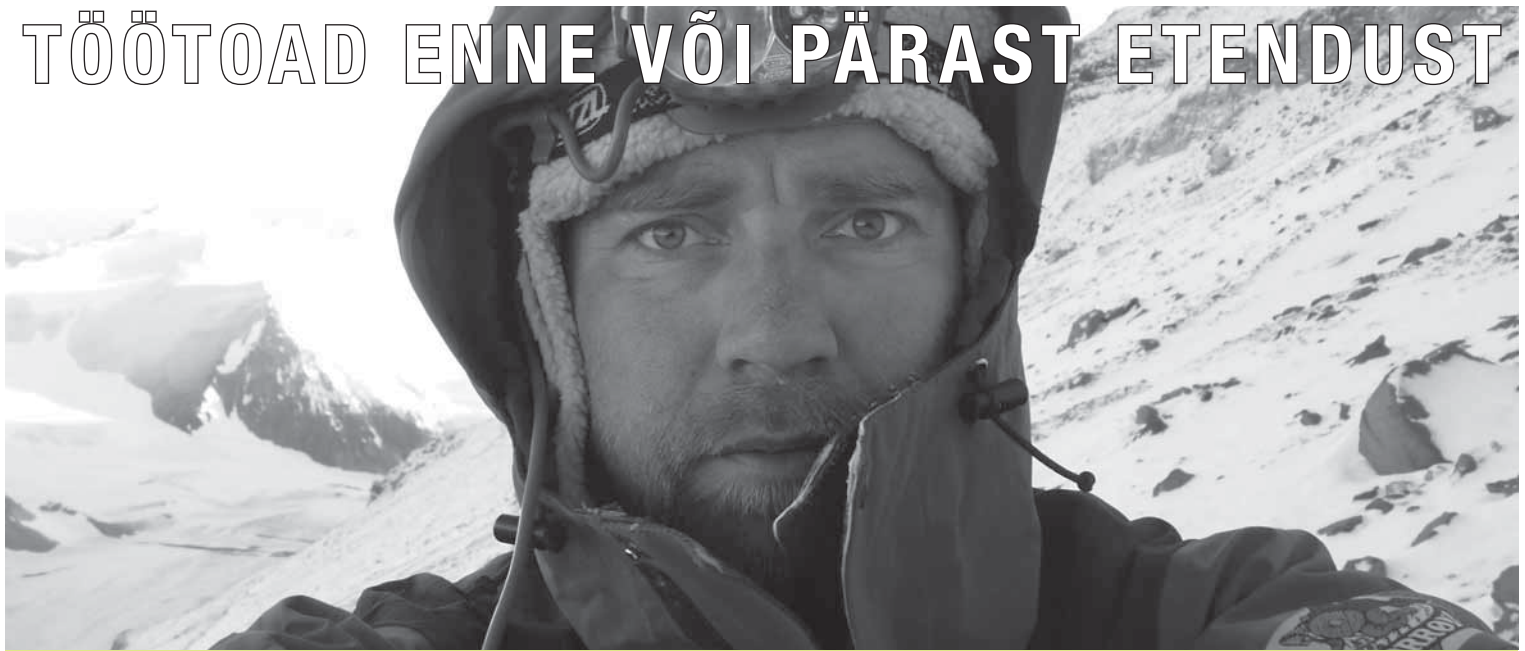

TÖÖTOAD ENNE VÕI PÄRAST ETENDUST

Töötubade eesmärk on käsitleda teemasid, millest lavastuses juttu tuleb ja pakkuda noortele võimalus häälestuda teatrisse tulekuks või jagada, mida nad kogesid. Tegevused töötubades on aktiveerivad ja mängulised ning seotud etenduse teemadega. Töötubasid saab kutsuda näiteks oma klassile ja seda viiakse läbi kokkuleppel. Juhendajaks on lavastusega seotud inimesed: nt näitleja, lavastaja, kunstnik või *educator*.

TÖÖTOAD ENNE VÕI PÄRAST ETENDUST

UUDIS!

TÖÖTUBA „HELP! HELP YOURSELF”

Toimub: Lisavõimalus pärast etendust „Help!”

Kestvus: 1,5 tundi (90 min)

Koht ja tingimused: Vajalik klassiruum, kus saab toolid-lauad seinä äärde lükata,

Läbiviija: Andres Karu on näitleja haridusega mägigiid. Ta on lõpetanud 1997 a. Viljandi Kultuuriakadeemia ning töötanud näitlejana viis aastat Pärnu Teatris „Endla”. Pärast teatrist lahkumist keskendus Karu mägironimisele ja sündmuste juhtimisele. Lisaks on ta viimase kümne aasta jooksul töötanud ka kelnerina, raevahina, näitlejana, velotakso juhina, üritusturunduse projektijuhina, läbi viinud suhtlemiskoolitusi ning viinud giidina gruppe mägedesse. Loomulikult on Karu olnud eluohtlikes olukordades. Ta on üks vähestest, kes on jäänud mägedes ette kivilaviini teele, kuid saab sellest ka teistele rääkida. Tavaliselt ei saada, sest lihtsalt ei ole enam rääkijat. Tema tegemistest saab lugeda aadressil www.karuandres.com

Osalustasu gruppide: 64 eurot (väljaspool Tallinna lisandub kütusetasu)

Sisu: Töötoas räägime erinevatest lahendustest, kui oled ootamatult sattunud ohtlikusse olukorda. Ja inimsuhete muutumisest kriisi ajal. Ning kummutame mõned müüdid. Näiteks selle, et alkohol annab sooja. Ja uurime, et mis võiks kotis olla, kui tundmatusele vastu lähed. Ning loomulikult vaatame tagasi etendusele „Help”.

Andres Karu kommentaar: *Ma loodan, et töötoas käinud leiavad üles nähtu analüüsimise võlud. Ja et neist saab veidi teadlikum ning ohtliku olukorra puhul vähem paanitsev seltskond. Et nad oskavad minna edasi, mitte jääda kinni arutlustesse, et kes mida valesti tegi.*

TÖÖTOAD ENNE VÕI PÄRAST ETENDUST

LAVAVÕITLUSE TÖÖTUBA

Toimub: lisavõimalus peale etendust „Robinson ja Crusoe”(etendusele järgnev nädal)

Kestvus: 1,5 tundi (90 min)

Koht ja tigidused: kool, kes kutsub, klassiruum kus toolid ja lauad lükatud seinte äärde või väiksem auala ruum. Osalejad võiksid kanda pükse, siis on lihtsam harjutusi teha.

Läbiviija: **Tanel Saar** (VAT Teatri näitleja ja „Robinson & Crusoe” lavavõitluse stseenide koreograaf). Tanel on töötanud VAT Teatris juba 13 aastat. Lavavõitlusega on tegelenud üle kümne aasta. Ta on teinud võitlustseene paljudele eesti filmidele ja õpetab seda ka koolides.

Osalustasu grupele: 64 eurot (väljaspool Tallinna lisandub kütusetasu)

Sisu: Töötoa eesmärk on vaadata miks algavad võitlused ja milleni need viivad. Kas võitluse alustamine on julguse või nõrkuse väljendamine. Räägime ka võitlustraditsioonidest ja võitluskultuurist. Kus on see veel sport ja kus algab viha. Vaatame ka kuidas võitlused käivad filmides ja teatris. Viimast saame ka kõigi soovijatega koos proovida. Töötoas on oma osa nii vestlusel kui aktiivsetel füüsilistel harjutustel.

Tanel Saare kommentaar: *Minu töötuba on huvitav sest me ei istu ja ei teoretiseeri vaid ma lähen kohe praktika juurde. Me teeme ja räägime sellest kui vajalik või ebavajalik on füüsiline kontakt. Senine kogemus on näidanud ,et noori huvitab alati tegemine rohkem kui rääkimine ja seda ma ka teen. Soovitan seda kõigile kelle enamus koolipäevast möödub istudes. Kui keegi pole oma klassikaaslasele veel korralikult silma vaadanud siis minu tunnis see juhtub kindlasti.*

TÖÖTOAD ENNE VÕI PÄRAST ETENDUST

MEEDIA MEIE ELUS

Toimub: lisavõimalus enne etendust „Kas sulle meeldib porno?” (etendusele eelnev nädal)

Kestvus: 1 tund (60 min)

Koht ja tingimused: kool, kes kutsub, klassiruum, kus toolid ja lauad lükatud seinte äärde

Läbiviija: **Margo Teder** (VAT Teatri näitleja ja antud etenduse lavastaja). Margo on hea kujutlusvõime ja tervikutunnetusega, kuid ka tundliku sotsiaalse närviga VAT Teatri näitleja, kellele lähevad korda noorte lood ja noorte arvamus. Ühtlasi on ta ka aastaid VAT Teatri Foorumgrupi noortega koostööd teinud.

Osalustasu grupele: 64 eurot (väljaspool Tallinna lisandub kütusetasu)

Sisu: Loomulikult huvitavad meid antud teemal olukorrad kus inimene arvab, et tema maailmapilt on tema ise, märkamata seda, et selle võib olla loonud vahv meedia. Näiline vabadus. Enne kui meil on mingis asjas seisukoht, luuakse need infokeskonnas. Noore inimese jaoks keeruline olukord. Etenduses on üheks teemaks, et kuis käib seksuaalelu avastamine? Arutleme ka üldisemalt: Kes on mind mõjutanud? Pere, kool, sõbrad, meedia? Töötoas toimub nii diskussioon, kui erinevad loovad mängud.

Margo Tederi kommentaar: *Eelnev kohtumine noortega töötoa vormis annab noortele, kes sellest osa on võtnud hea valmiduse etendusega olla rohkem seotud. Nad ei ole enam lihtsalt kõrvaltvaatajad vaid omamoodi osalised selles. Paljud nende enda mõtted võivad kõlada ka etenduses endas.*

TÖÖTOAD ENNE VÕI PÄRAST ETENDUST

FOORUMTEATRI TÖÖTUBA

Toimub: lisavõimalus peale etendust „Kirjaklambritest vöö” (etendusele järgnev nädal)

Kestvus: 1,5 tundi (90 min)

Koht ja tingimused: kool, kes kutsub, klassiruum kus toolid ja laudad lükatud seinte äärde või väiksem auala ruum

Läbiviija: **Mari-Liis Velberg** (foorumteatri projektijuht ja *educator*) koos VAT Teatri Foorumgrupi noortega. Meie kohta saab lähemalt lugeda VATi kodulehelt!

Osalustasu grupele: 96 eurot (väljaspool Tallinna lisandub kütusetasu)

Sisu: Et loos ette tulevad teemad on väga valusad, pakume selle lavastuse publikule lisategevuseks foorumteatri töötuba pärast teatrietenduse vaatamist. Foorumteater kui sotsiaalteater on kaasav, interaktiivne ja dialoogi võimaldav teater. Pärast etenduse vaatamist on foorumteatri kaudu võimalik lastega käsitleda eri teemasid ja uurida üheskoos, mis võiks olla võimalikud lahendused.

Töötoas toimuvad näiteks mängud jt foorumteatri tegevused.

Nikolai Kuntsõni (Foorumgrupi liige) kommentaar: *Senisele kogemusele tuginedes võib öelda, et antud töötuba on hea meetod arutamaks noorte probleeme - suhteid eakaaslastega, vanematega, alkohol, tubakas, seks, HIV ja palju muud. Noored saavad mängulises vormis avaldada oma arvamust, seda nii rääkides kui ka läbi kehakeele - tegemist on ikkagi teatri töötoaga! Lastele see meeldib - nad saavad ise aktiivselt sekkuda, oma arvamust avaldada ja oma mõtteid ja ideid ise laval proovida. Kõige meeldejäävam oli see hetk, kui osalejatel paluti öelda, kellega nad kõige rohkem samastuvad etendusest. Kolmekümnest õpilasest üle kahekümne samastus Katiga. Usun, et see näitab palju. Lastel on probleeme ja muresi ning foorumteatri töötuba on väga hea meetod laste avamiseks ja probleemide mõistmiseks.*

VAT TEATRI FOORUMGRUPI TEGEMISED

VAT TEATRI FOORUMGRUPI TEGEMISED

Foorumteater on VAT Teatri haridustöö oluline osa. Kuid samuti on võimalik meid kutsuda foorumteatri koolitust, etendust ja töötuba läbiviima. Lähemalt võimaluste kohta saab lugeda kodulehelt, kus on üleval palju **uut ja värsket informatsiooni!** Muuhulgas saab teada, mida me juba sel aastal teinud oleme, leida pikemat infot VAT Teatri Foorumgrupi poolt **kogukonnale pakutavate tegevuste** kohta; teiste Eestis tegutsevate foorumteatri gruppide kontakte; vajalikke linke rõhutute teatri praktikute kohta ja palju muud põnevat.

Sügisel on mitmeid olulisi ettevõtmisi toimunud. Neist võiks esile tuua ennetusprojekti „Kodu- ja vabaaja vigastuste ennetamine Pärnu maakonnas” raames toimunud foorumtöötoad 4 Pärnumaa kooli õpilastele ja õpetajatele. VAT Teatri **Foorumgrupi liige** Liisi Randma osales möödunud suvel rahvusvahelises projektis Lõuna-Aafrika Vabariigis. Antud kogemuse kohta saabki nüüd lähemalt lugeda tema enda sõnade kaudu!

NOORED AAFRIKAS MUUDATUSTE SUUNAS LIIKUMAS

20.juuli-3.august 2011 leidis aset Lõuna-Aafrika Vabariigi lühiajaline EVS (Euroopa Vabatahtliku Teenistuse) projekt nimega „Act for Change” (vt. www.act4change.co.za; <http://twitter.com/#!/act4c>). Kaasa tegid 35 noort Itaaliast, Prantsusmaalt, Türgist, Bulgaariast ja Lõuna-Aafrikast. Projekti peaesmärkideks olid ühendada erinevate kultuuritaustadega noorte jõud, kasvatada sotsiaalset teadlikkust ning edendada aktiivset kodanlust nii kohalikus kogukonnas kui ka vabatahtlike endi seas. Meie põhiinstrumendiks nende ambitsioonikate eesmärkide täide viimisel oli **foorumteater**.

Projekti toimumiskohaks oli Bosele laager Pilansbergi Rahvuspargis, mis asub 2 tunni autosõidu kaugusel Johannesburgist. Peab ütleva, et looduse sees elamine ning pidev ümbritsetus paavianitest, kitsekestest, sebradest, kaelkirjakutest, metssigadest ja erinevatest eksootilistest lindudest löid loovuse vägevamat tantsu tegema, kui mõnes muus keskkonnas see võimalik oleks olnud.

VAT TEATRI FOORUMGRUPI TEGEMISED

Meie teatrilane tegevus oli nädalate kaupa ära jagatud: „**Kunstid, kultuur ja kultuuripärand**“, „**Tervis**“ ja „**Vesi, keskkond, maa, maakoha areng ja toidu turvalisus**“. Teemadega tutvumaks käisid meil külas erinevad asjatundjad. Uhkusega võib öelda, et projekti lõpuks olime loonud kümme teatri etendust, 2 klassikalise teatri etüüdi, 2 nähtamatu teatri etendust, 2 tantsu ja 2 laulu, mis kõik puudutasid tundlikke teemasid nagu suhte probleemid, vägistamine, kuritegevus, vaesus, meelemürkide tarbimine, homoseksuaalsus, ksenofoobia, HIV / AIDS, salaküttimine, veevarude reostamine ja kultuuride vahelised erinevused. Seitsemel korral astusime lavale, et oma loomingut laiemale avalikkusele esitleda: „Act for Change“ projekti avamisel Mmabana Sihtasutuse peakontoris, Mogwase kaubanduskeskuses, Crossing ostukeskuses Mafikengis, Naistepäeva üritusel Pilansbergi Rahvuspargis, J. M. Ntsime Keskkoolis

(osales 800 õpilast!) ja projekti lõputseremoonial Pilansbergi Rahvuspargi hariduskeskuses. Mütsi peab maha võtma ka Lõuna-Aafrika poolse vastuvõtva organisatsiooni SANGOCA North West ja Euroopa poolse projekti algataja Associazione di promozione sociale Joint'i ees. Nagu suurte projektide puhul tavaks, siis olenemata põhjalikust programmist, kalendrist ja viimseini lihvitud detailidest tuli ette ootamatuseid (nt. ajakasutus – Eesti on see ühtemoodi, Itaalias teisiti, aga Aafrikas... - täiesti veel omaette ooper!). Nii palju asjaliku poole pealt, aga emotsionaalselt... Isegi kaks ja pool kuud peale koju naasmist ei ole ma päris võimeline seda kõike sõnadesse panema. Maailm muutus ja tuletas meelde, et **ABSOLUUTSELT KÕIK ON VÕIMALIK!!!**

Liisi Randma
VAT Teatri Foorumgrupi liige

Fotol: Foorumetendus J. M. Ntsime Keskkoolis
(Lõuna-Aafrika Vabariik)

PROJEKT PLATFORM 11+

2012. a kevadel esietendub VAT Teatris Kristiina Jalasto näidend „**Salto mortale**”. Lavastuse valmimise juures on väärtustatud noorte vahetud ideed ja tagasiside. Seoses lavastusega toimuvad perioodil november 2011 – märts 2012 haridustegevused (töötoad ja loovülesanded) **Vanalinna Hariduskolleegiumi 9. klassi noortega**. Tegevusi juhendavad lavastaja Kati Kivitar, lavastuse kunstnik Pille Kose ja muusikaline kujundaja ning näitleja Ago Soots. Samuti toimub kõigile koolinoortele vanuses 12-19-aastat, antud lavastuse reklaamklipi ideekonkurss, mille kohta saab lähemalt lugeda infokirjast ülevaltpoolt. Lähemalt Platform 11+ varasemate tegemiste kohta saab lugeda kodulehelt rubriigist **Projektid**.

Külasta ka Platform 11+ webi-lehti: <http://platform11plus.eu/> ja <http://platform11plus.ning.com/>.

Fotodel: Vanalinna Hariduskolleegiumi 9. klassi noored „Salto mortale” töötoas koos lavastaja Kati Kivitari ja kunstnik Pille Kosega

OLE MEIEGA DIALOOGIS

www.vatteater.ee

Meie jaoks on oluline Teie tagasiside ja ootame kindlasti koostöömõtteid seoses lavastuste ja haridustegevustega.

Piletite broneerimine etendustele ja töötubadesse ning info projekti „Aitan lapsi” kohta:

Tel 645 0959, mob. 506 4169 , faks 560 7272 või e-mailil: inga@vatteater.ee.

Info foorumteatri ja haridustegevuste kohta: mariliis@vatteater.ee.

Üldinfo: vat@vatteater.ee

Kodulava:

Rahvusraamatukogu Teatrisaal
Tõnismägi 2, Tallinn
Rahvusraamatukogu hoones kohviku kõrval

Küllasõit:

Teater sõidab külla kõigi lavastustega.
Tingimused kokkuleppel.

Leia meid webist:

VAT Teatri Facebooki lehekülg
VAT Teatri Foorumgrupi Facebooki lehekülg
VAT Teatri videod Youtube´is

Infolistid:

Õpetajate infolist
Foorumteatri ja teiste loovate meetodite infolist
Liitumissoovist anna märku mariliis@vatteater.ee

Postiaadress:

VAT Teater
Endla 3
10112 Tallinn, Eesti

Infokirja koostas Mari-Liis Velberg ja kujundas Mare Kõrtsini.

/ DETSEMBER 2011